

De oeroude Engelse pub heeft het moeilijk. Dagelijks worden er vestigingen gesloten en dat komt vooral door de stijgende prijzen van bier. Wordt een biertje in de pub te duur voor de doorsnee Brit? Bier! magazine verkende het verschralende publandschap van Londen.

Door Menno van den Bos

Pubcrisis in Engeland

Donker houtwerk, truttige bloembakken in het raam en een paar massieve koperen taps. The Hop Pole is een echte klassieke pub in de doorsnee Londense wijk Wandsworth. Maar pubs als deze zijn er steeds minder in het Verenigd Koninkrijk. Gemiddeld

sluiten er elke week maar liefst zestien. The Hop Pole overleeft de kaalslag - voorlopig dan. Want op deze frisse vrijdagmiddag is er slechts een handvol stamgasten. Het wordt steeds rustiger in The Hop Pole, sombert de barvrouw. "En dat geldt eigenlijk voor elke pub." De oorzaak daarvan? Net als ze antwoord wil geven, mengen twee licht benevelde bezoekers zich in het gesprek:

"De prijzen natuurlijk!", roepen ze. Pensionado's David Prescott en Alan Raynor - de lokale Statler & Waldorf - zijn hier vaste klant. Toch komen ze steeds minder vaak. Het wordt namelijk echt te duur, klaagt Prescott. 3,80 pond (ongeveer 3,45 euro) betaalde hij voor het pils dat voor zijn neus staat. "Dat is toch te gek voor woorden? De prijzen stijgen steeds sneller." Ale kost inmiddels gemiddeld 3,03 pond per pint (0,57 liter), 12 pence meer dan een jaar geleden. Pils (lager) is nog duurder. De oorzaak ligt volgens de aanwezigen bij de 'hebberige' overheid en dito brouwerijen. Die laatste berekenen pubs forse bierprijzen, en de overheid heft hoge belastingen op alcohol. Tel daarbij op de stijgende huren en de recessie, en een pubcrisis is geboren. De laatste jaren luidt de noodklok rond sluitingen steeds harder. Online is er inmiddels zelfs een soort 'begraafplaats' voor pubs opgezet. De site The Lost Pubs Project houdt bij welke pubs in Engeland sluiten, 'opdat ze niet in de vergetelheid raken'. De teller staat op ruim 22.000 in pakweg de laatste eeuw. De beheerders van de site hebben het nog nooit zo druk gehad met het updaten van de site als nu.

| Opkomst Brewpubs |

Prescott moet er niet aan denken dat The Hop Pole ook op de lijst komt. Hij komt hier al tientallen jaren. De pub vormt van jongs af zijn sociale

leven en zijn ontspanning. En dat geldt voor veel van zijn landgenoten. Nergens anders is het zo'n essentieel onderdeel van de maatschappij. De pub is zo oud als de Britse beschaving. Waar kroegen in Nederland soms een smoezelig imago hebben, zijn pubs in dit land geliefd bij alle maatschappelijke lagen. Zo schreef George Orwell ooit een essay over zijn ideale pub. Die zit volgens de schrijver vol met vaste gasten die elke avond op dezelfde stoel zitten. In zo'n pub kom je niet perse voor het bier, maar vooral voor de sfeer en good company, vond Orwell. Groot-Brittannië kent ook veel brewpubs die zelf brouwen. Dankzij brewpubs ontstond er een bloeiende biercultuur, die vooral draait om ale, porter en stout. Ales zijn zacht, blond en fruitig, die andere twee soorten een stuk donkerder en bitterder.

| Van pub naar appartement |

Kortom, een mooie traditie. Maar die traditie wordt nu flink uitgewrongen door alle sluitingen. In wijken als Wandsworth is dat pijnlijk zichtbaar. Vijf minuten lopen vanaf The Hop Pole staat een huisje met de deur op slot en lamellen voor de ramen. Niets herinnert nog aan de gastvrije pub The Wheatsheaf, die in 2008 moest sluiten. Zodra je er hier in Londen op gaat letten, zie je het overal. Op de plaatselijke hoofdweg Wandsworth High Street zijn eveneens verschillende gesloten pubs te ontwaren. Het straatbeeld wordt onder meer ontsierd door de dichtgespijkerde ramen van The Ram Inn, onderdeel van pubketen Young's. The Ram Inn sloot in 2006, net als de

brouwerij erachter, The Ram Brewery. Deze brouwerij van Young's genoot faam als de oudste brouwerij van het land. Het brouwen ging na het sluiten nog wel op kleine schaal door. The Ram Inn staat daarentegen nog steeds verlaten in de trieste Engelse motregen.

Iets verder, aan de overkant: de al even desolate aanblik van de gewezen pub The Royal Oak. Door de ruit zijn de overblijfselen van de toog te zien. Onder een laag stof staan nog een achtergelaten oventje en een pot zout. De pub wordt nu opgedeeld in appartementen, die te koop staan voor particulieren. "Eeuwig zonde. Dit was een geweldige pub", zegt oud-stamgast Luko (zijn achternaam wil hij niet kwijt). De Kroatische Brit werkt als vertaler en woont tegenover de Royal Oak, waar hij van 2000 tot de sluiting in 2010 over de vloer kwam. "Ze brachten het bier vanaf The Ram Brewery nog met paard en wagen. Op die dagen rook heel Wandsworth High Street naar gerst", mijmert hij. Luko mist The Royal Oak. Niet eens vanwege het bier - als geheelonthouder zweert hij bij groene thee - maar puur vanwege de sociale contacten. Zelf 49 jaar oud, identificeert hij zich met oudere generatie zonder smartphone en social media, die zijn gezelschap in levenden

advertentie

lijve opzoekt in de pub. “Pubs zijn cruciaal in het leven van de gemiddelde Brit van boven de vijftig. Maar ook voor veel jongere mensen. Je bent er even weg uit de dagelijkse sleur.”

| Prijsvechters en chainpubs |

Sinds de sluiting gaat Luko naar The Brewers Inn, een groot eetcafé drie deuren verderop. Ironisch genoeg was juist The Brewers Inn medeverantwoordelijk voor het verdwijnen van The Royal Oak. De concurrentie van de grote buur was te hevig. Men kon het bier daar massaler inkopen en dus goedkoper aanbieden. Dat laatste geldt nog sterker voor chainpubs, ketenpubs met dezelfde naam en formule. Deze

commerciële kroegen zijn het enige soort pubs die juist in aantal groeien. Een goed voorbeeld is Wetherspoon's (bijna 900 vestigingen). “Onze zaken lopen beter dan ooit”, zegt manager Rick Smith van de Wetherspoon's-vestiging in de wijk Putney. “Ons voordeligste bier kost 1 pond 94 voor een pint. Goedkoper vind je het nergens.” Zijn prijzen duiken inderdaad diep onder die van onafhankelijke pubs. Die worden door ketens als Wetherspoon's dan ook weggeconcentreerd. Smith haalt zijn schouders op bij die constatering. Hij vindt het jammer dat kleine pubs verdwijnen, maar voelt zich niet verantwoordelijk. Smith wijst naar de overheid. “De regering is door

die hoge belastingen verantwoordelijk voor het feit dat bier steeds minder een drank is van het volk.” Dat volk kocht vorig jaar 381 miljoen biertjes in de pub minder dan in 2011. Dat is een daling van 4,8 procent: sterker dan in bijvoorbeeld België, Duitsland of Nederland. Sommigen denken dat de Britse smaak verschuift naar speciaalbier, wijn en sterke drank. Anderen zeggen dat mensen hun bier nu in de supermarkt kopen - al keldert ook daar de bierverkoop. De belangrijkste reden lijken toch de hoge prijzen door de belastingen. Dat zegt ook de ‘British Beer and Pub Association’ (BBPA). De BBPA vindt de jaarlijkse belastingverhoging op bier - gemiddeld 2 procent boven de inflatie - schandalig. De biersector is belangrijk voor de economie maar wordt gebruikt als melkkoe, zegt de BBPA. Duizenden banen, waaronder veel in pubs, staan daardoor op de tocht. De gemiddelde winst van pubs daalde de afgelopen drie jaar met 12 procent.

| Protest |

De overheid lijkt niet van plan de belastingen te verlagen. Wel wil men paal en perk stellen aan de torenhoge huur- en bierprijzen. Hiervoor oefenen organisaties als de Fair Pint Campaign en de Save The Pub Group druk uit. Die laatste groep is een initiatief van parlementslid Greg Mulholland. De politicus protesteert tegen de te hoge huurtarieven van zogenoemde pubcos, bedrijven die veel pubs bezitten. Mulholland vindt dat met het sluiten van de vele pubs 'het hart uit de Britse samenleving wordt gerukt'.

In The Hop Pole telt David Prescott toch nog maar 3,80 pond neer voor een nieuw biertje. Hij verlangt naar zijn favoriete vakantieland Spanje, waar het bier nog betaalbaar is. Prescott gaat er elk jaar heen. “En elke keer dat ik terug naar Engeland ga weet ik twee dingen: het weer is weer slechter en het bier is weer duurder.”

